

Warszawa, 19 listopada 2018 r.

Opinia do ustawy o Krajowym Rejestrze Zadłużonych

(druk nr 1015)

I. Cel i przedmiot ustawy

Celem ustawy jest wprowadzenie jednego Rejestru (Krajowego Rejestru Zadłużonych), w którym będą ujawniane dane dotyczące osób, wobec których prowadzi się postępowania restrukturyzacyjne i upadłościowe oraz osób, wobec których była prowadzona egzekucja, która została umorzona z powodu bezskuteczności.

Ustawa wykonuje obowiązek nałożony w art. 24 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/848 w sprawie postępowania upadłościowego (Dz. Urz. UE L 141 z 05.06.2015, s. 19), zgodnie z którym państwa członkowskie ustanawiają i prowadzą na swoim terytorium co najmniej jeden rejestr, w którym ogłasza się informacje o postępowaniach upadłościowych („rejstry upadłości”). Zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy – Prawo restrukturyzacyjne sposób organizacji Rejestru, sposób zamieszczania i obwieszczenia oraz szczegółową treść danych, sposób składania pism i dokumentów oraz dokonywania doręczeń, w tym wymogi techniczne niezbędne do składania dokumentów za pośrednictwem Rejestru, sposób i zakres wspomaganie organizacji pracy i prowadzenia postępowania restrukturyzacyjnego i upadłościowego oraz sposób udostępniania wzorów pism procesowych i dokumentów określonych w ustawie miał zostać określony przez Ministra Sprawiedliwości w drodze rozporządzenia. Było to wynikiem przyjętego pierwotnie założenia, że Rejestr miał służyć wyłącznie ujawnianiu danych dotyczących postępowań restrukturyzacyjnych i upadłościowych.

Opiniowana ustawa zakłada, że w Krajowym Rejestrze Zadłużonych będą ujawniane informacje o:

- 1) osobach fizycznych, osobach prawnych oraz jednostkach organizacyjnych niebędących osobami prawnymi, którym ustawa przyznaje zdolność prawną, wobec których są albo były prowadzone postępowania:
 - a) restrukturyzacyjne,
 - b) upadłościowe, lub wtórne postępowania upadłościowe,
 - c) zakończone prawomocnym orzeczeniem zakazu, o którym mowa w art. 373 ust. 1 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe,
 - d) w przedmiocie uznania orzeczenia o wszczęciu zagranicznego postępowania upadłościowego;
- 2) wspólnikach osobowych spółek handlowych, którzy ponoszą odpowiedzialność za zobowiązania spółki bez ograniczenia całym swoim majątkiem, jeżeli ogłoszono upadłość spółki lub oddalono wniosek o ogłoszenie upadłości na podstawie art. 13 ust. 1 lub 2 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe;
- 3) osobach fizycznych, osobach prawnych oraz jednostkach organizacyjnych niebędących osobami prawnymi, którym ustawa przyznaje zdolność prawną, wobec których umorzono egzekucję sądową lub egzekucję administracyjną prowadzoną przez naczelnika urzędu skarbowego albo dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, z uwagi na fakt, że z egzekucji nie uzyska się sumy wyższej od kosztów egzekucyjnych;
- 4) osobach fizycznych, wobec których toczy się egzekucja świadczeń alimentacyjnych oraz egzekucja należności budżetu państwa powstałych z tytułu świadczeń wypłacanych w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów, a które zalegają ze spełnieniem tych świadczeń za okres dłuższy niż 3 miesiące.

Oznacza to, że Krajowy Rejestr Zadłużonych uzyska znacznie szersze niż pierwotnie przewidywano znaczenie jako źródło informacji o podmiotach niewypłacalnych, zagrożonych niewypłacalnością lub podmiotach, wobec których umorzono bezskuteczną egzekucję. Nie ma uzasadnienia dla zamieszczenia przepisów regulujących charakter i strukturę Rejestru, sposób dokonywania wpisów, sposób ujawniania i zakres danych oraz sposób usuwania danych w ustawie – Prawo restrukturyzacyjne. Jak wskazano w uzasadnieniu projektu ustawy (druk sejmowy nr 2637), zakres Rejestru zdecydowanie wykracza bowiem poza regulacje Prawa restrukturyzacyjnego i wymaga uregulowania w odrębnej ustawie. Uzasadnia to uchylenie art. 5 ustawy – Prawo restrukturyzacyjne oraz nadanie rejestrowi nowej nazwy – Krajowy Rejestr Zadłużonych.

Efektom nowej regulacji ma być w szczególności:

- 1) zapewnienie wierzycielom bieżącego dostępu do akt postępowań restrukturyzacyjnych oraz upadłościowych za pośrednictwem systemu teleinformatycznego (przez Internet);
- 2) ujawnienie w Rejestrze szerokiego zakresu danych dotyczących toczącego się postępowania restrukturyzacyjnego i upadłościowego w celu zwiększenia transparentności tych postępowań;
- 3) zwiększenie bezpieczeństwa obrotu gospodarczego;
- 4) usprawnienie nadzoru wierzycieli i sędziego-komisarza nad nadzorcą sądowym, zarządcą, syndykiem;
- 5) przyspieszenie i usprawnienie postępowań restrukturyzacyjnych i upadłościowych oraz zwiększenie ich efektywności;
- 6) zwiększenie stopnia zaspokajania wierzycieli w postępowaniach upadłościowych;
- 7) wprowadzenie i wykorzystanie nowych technologii w prowadzeniu postępowań restrukturyzacyjnych i upadłościowych.

Wśród rozwiązań zawartych w opiniowanej ustawie na szczególną uwagę zasługują następujące kwestie:

- 1) wprowadzenie obowiązku składania w postępowaniu restrukturyzacyjnym oraz w postępowaniu upadłościowym przedsiębiorców wniosków oraz dokumentów drogą elektroniczną, co umożliwi automatyczne przetwarzanie danych przez system teleinformatyczny w celu ich dalszego wykorzystania m.in. w celu automatycznego przeniesienia danych z wniosku złożonego drogą elektroniczną do repertoriów oraz wzorców postanowień sądu i sędziego–komisarza tworzonych w danej sprawie;
- 2) wprowadzenie jako zasady dokonywania elektronicznych doręczeń, co w założeniu ma przyspieszyć komunikację uczestników postępowania z sądem;
- 3) wprowadzenie rozwiązań chroniących prawa osób wykluczonych cyfrowo przez umożliwienie im składania wniosków poza systemem teleinformatycznym. Pracownicy oraz wierzyciele alimentacyjni, jak również dłużnik będący konsumentem, będą mieli możliwość złożenia wniosków drogą papierową oraz ustnie w biurze podawczym każdego sądu; tożsamość składającego będzie sprawdzał i potwierdzał pracownik sądu; pracownik biura podawczego będzie ponadto wprowadzał dane do systemu;
- 4) prowadzenie akt postępowań restrukturyzacyjnych oraz upadłościowych w formie elektronicznej oraz zapewnienie dostępu do tych akt zarówno w czytelni akt w sądzie, jak i przez stworzenie ogólnodostępnego portalu internetowego;

- 5) rezygnacja z dokonywania obwieszczeń w Monitorze Sądowym i Gospodarczym;
- 6) wprowadzenie obowiązku składania pism na określonych w systemie teleinformatycznym zrestrukturyzowanych formularzach, które będą miały charakter obowiązkowy dla uczestników i organów postępowania;
- 7) wprowadzeniu zasady przygotowywania sprawozdań okresowych oraz końcowych zawierających raporty generowane z prowadzonego w systemie teleinformatycznym i na bieżąco aktualizowanego spisu masy upadłości oraz spisu wierzytelności;
- 8) utworzenie jednego konta dla danego podmiotu, które pozwoli na komunikację z sądem w sprawach restrukturyzacyjnych i upadłościowych oraz w sprawach rejestrowych.

Ustawa nowelizuje szereg ustawy w tym: ustawę z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, ustawę z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, ustawę z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym, ustawę z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych, ustawę z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawę z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe, ustawę z dnia 15 czerwca 2007 r. o licencji doradcy restrukturyzacyjnego, ustawę z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawę z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych, ustawę z dnia 28 czerwca 2012 r. o spłacie niektórych niezaspokojonych należności przedsiębiorców, wynikających z realizacji udzielonych zamówień publicznych, ustawę z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne, ustawę z dnia 26 stycznia 2018 r. o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz niektórych innych ustaw oraz ustawę z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych. Zmiany wprowadzane w wymienionych ustawach są konsekwencją wynikającą z koncepcji utworzenia Krajowego Rejestru Zadłużonych.

Ustawa wejdzie w życie zasadniczo z dniem 1 grudnia 2020 r. Część przepisów wejdzie w życie w innym terminie tj.:

- 1) z dniem następującym po dniu ogłoszenia – przepisy wprowadzające zmiany w ustawie o Krajowym Rejestrze Sądowym dotyczące w szczególności procedury dokonywania zgłoszeń sprawozdań finansowych, sprawozdań z badania, odpisów uchwał bądź postanowień o zatwierdzeniu rocznego sprawozdania finansowego i podziale zysku lub pokryciu straty, a także sprawozdań z działalności;
- 2) po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia – przepisy wprowadzające zmianę doprecyzowującą w ustawie o Krajowym Rejestrze Sądowym wskazującą, że Rejestr

prowadzą w systemie teleinformatycznym sądy rejonowe (sądy gospodarcze), a ponadto zmiany w ustawie – Prawo upadłościowe oraz w ustawie – Prawo restrukturyzacyjne, określające relacje pomiędzy ustawą a Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/848 w sprawie postępowania upadłościowego, oraz precyzujące, co należy rozumieć przez „dzień złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości”;

- 3) z dniem 1 lutego 2019 r. – zmiany w ustawie z dnia 26 stycznia 2018 r. o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz niektórych innych ustaw, zmierzające do skorelowania tej ustawy z ustawą o Krajowym Rejestrze Zadłużonych;
- 4) z dniem 1 kwietnia 2019 r. – przepisy wprowadzające zmiany w ustawie o Krajowym Rejestrze Sądowym określające zasady dokonywania zgłoszeń określonych dokumentów (w szczególności sprawozdań finansowych) przez adwokatów, radców prawnych i prawników zagranicznych.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Sejm uchwalił ustawę na 71. posiedzeniu w dniu 9 listopada 2018 r. Projekt ustawy został wniesiony przez Rząd (druk sejmowy nr 2637). Sejm na 66. posiedzeniu w dniu 4 lipca 2018 r. po przeprowadzeniu pierwszego czytania skierował projekt do Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka. Komisja po rozpatrzeniu tego projektu na posiedzeniach w dniach 17 lipca i 7 listopada 2018 r. wniosła o jego uchwalenie w brzmieniu zawartym w sprawozdaniu (druk sejmowy nr 2991). W drugim czytaniu nie zgłoszono nowych wniosków.

W trakcie prac sejmowych nie zmieniono w sposób zasadniczy treści przedłożenia. Niemniej warto zwrócić uwagę, że Komisja m.in.:

- 1) przesądziła, że w Krajowym Rejestrze Zadłużonych ujawnia się nie tylko informację o uznaniu orzeczenia o wszczęciu zagranicznego postępowania upadłościowego wobec spółki, ale także informację o przebiegu postępowania po uznaniu, w tym o zmianie lub uchyleniu postanowienia o uznaniu orzeczenia o wszczęciu zagranicznego postępowania upadłościowego;
- 2) doprecyzowała, że w Krajowym Rejestrze Zadłużonych ujawnia się datę spłaty całości wierzytelności w przypadku ich zgłoszenia przez organ, który wypłacił świadczenia przyznawane w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów;

- 3) wskazała, że podmiotem uprawnionym do zmiany albo usunięcia błędnych danych zawartych w Krajowym Rejestrze Zadłużonych jest właściwy dyrektor oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych;
- 4) uzupełniła nowelę ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym o zmiany dotyczące w szczególności procedury dokonywania zgłoszeń sprawozdań finansowych, sprawozdań z badania, odpisów uchwał bądź postanowień o zatwierdzeniu rocznego sprawozdania finansowego i podziale zysku lub pokryciu straty, a także sprawozdań z działalności oraz zmiany określające zasady dokonywania zgłoszeń wymienionych w przepisach dokumentów przez adwokatów, radców prawnych i prawników zagranicznych;
- 5) doprecyzowała art. 51 ustawy – Prawo upadłościowe, przesądzając jakie dane dłużnika (upadłego) sąd wskazuje w postanowieniu o ogłoszeniu upadłości;
- 6) uzupełniła ustawę – Prawo upadłościowe oraz ustawę – Prawo restrukturyzacyjne poprzez wskazanie, że w każdym piśmie procesowym należy wymienić imię i nazwisko wnoszącego pismo albo jego nazwę oraz numer PESEL albo numer w Krajowym Rejestrze Sądowym, a w przypadku ich braku – inne dane umożliwiające jego jednoznaczną identyfikację oraz firmę, pod którą działa wnoszący pismo będący przedsiębiorcą, miejsce zamieszkania albo siedzibę, adres oraz NIP, jeżeli wnoszący pismo ma taki numer; ponadto doprecyzowano, że przez „inne dane umożliwiające jednoznaczną identyfikację” rozumie się w szczególności numer paszportu i oznaczenie państwa wystawiającego paszport albo numer karty pobytu w Rzeczypospolitej Polskiej, albo numer w zagranicznym rejestrze, albo zagraniczny numer identyfikacji lub identyfikacji podatkowej;
- 7) zrezygnowała ze zmian w ustawie z dnia 7 kwietnia 2017 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia dochodzenia wierzytelności;
- 8) zmodyfikowała przepisy przejściowe oraz przepisy o wejściu w życie ustawy z dnia 26 stycznia 2018 r. o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz niektórych innych ustaw, oraz procedowanej ustawy o Krajowym Rejestrze Zadłużonych, w celu skorelowania rozwiązań zawartych w obu ustawach.

III. Uwagi szczegółowe

- 1) art. 11 ust. 1 i 2 – użyte w przepisach sformułowanie „chyba że ustawa stanowi inaczej” – w celu wskazania, że od zasad przewidzianych w tych przepisach ustawa przewiduje

wyjątki – jest zbędne. Po pierwsze oczywiste jest, że ustawodawca może przewidywać wyjątki od określonych reguł (§ 3 ust. 1 Zasad techniki prawodawczej, zwanych dalej „ZTP”), a po drugie wyjątki od zasad zamieszcza się w akcie zgodnie z dyrektywą § 23 ust. 3 ZTP. W związku z tym, że art. 11 został skonstruowany z uwzględnieniem wskazanego przepisu ZTP, nie ma żadnych wątpliwości co do relacji pomiędzy ust. 1 i 2 i kolejnymi ustępami w artykule. Mając to na uwadze proponuje się skreślenie zbędnych wyrazów.

Propozycja poprawki:

w art. 11 w ust. 1 i 2 skreśla się wyrazy „, chyba że ustawa stanowi inaczej”;

- 2) art. 11 ust. 4 – w związku z tym, że art. 11 ust. 4 pkt 1 odnosi się również do postępowania, w którym nie ustalono planu spłaty wierzycieli, a zobowiązania dłużnika umorzono bez ustalania takiego planu, należałoby skorygować wprowadzenie do wyliczenia we wskazanym przepisie. Treść wprowadzenia do wyliczenia nie koresponduje z wyliczeniem. Dotyczy ona wyłącznie postępowania, w którym ustalony został plan spłaty wierzycieli.

Propozycja poprawki:

w art. 11 w ust. 4 we wprowadzeniu do wyliczenia po wyrazie „wierzycieli” dodaje się wyrazy „albo prawomocnie umorzono zobowiązania bez ustalania planu spłaty wierzycieli”;

- 3) art. 16 pkt 2, art. 19e ust. 2, 3a i ust. 7a – w związku z uchwaleniem przez Sejm ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o zmianie ustawy o dowodach osobistych oraz niektórych innych ustaw (ustawa równolegle procedowana przez Senat) i wprowadzeniem do systemu prawa instytucji podpisu osobistego (podpis osobisty – zaawansowany podpis elektroniczny w rozumieniu art. 3 pkt 11 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylającego dyrektywę 1999/93/WE, weryfikowany za pomocą certyfikatu podpisu osobistego), należałoby skorelować przepisy opiniowanej ustawy ze wskazaną ustawą. Jednocześnie w związku z różnymi terminami wejścia w życie poszczególnych przepisów opiniowanej ustawy oraz mając na uwadze, że ustawa o zmianie ustawy

o dowodach osobistych oraz niektórych innych ustaw wejdzie w życie 4 marca 2019 r., problem powinien być rozwiązany dwutorowo, z jednej stron powinna być zmieniona opiniowana ustawa, z drugiej zaś strony należałoby skorygować art. 6 ustawy o zmianie ustawy o dowodach osobistych oraz niektórych innych ustaw (w odniesieniu do art. 19e ust. 2 i 7a ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym; stosowne zmiany w tym zakresie zostaną zaproponowane w opinii Biura Legislacyjnego do ustawy o zmianie ustawy o dowodach osobistych oraz niektórych innych ustaw).

Analogiczna uwaga dotyczy dodawanych art. 216a ust. 1a ustawy – Prawo upadłościowe (art. 19 pkt 25 lit. b noweli) oraz art. 196a ust. 2 ustawy – Prawo restrukturyzacyjne (art. 24 pkt 29 noweli).

Propozycja poprawki:

w art. 16 w pkt 2 w lit. b, w ust. 3a wyrazy „albo podpisem zaufanym” zastępuje się wyrazami „, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym”;

w art. 19 w pkt 25 w lit. b, w ust. 1a wyrazy „albo podpisem zaufanym” zastępuje się wyrazami „, podpisem zaufanym, podpisem osobistym”;

w art. 24 w pkt 29, w art. 196a w ust. 2 „albo podpisem zaufanym” zastępuje się wyrazami „, podpisem zaufanym, podpisem osobistym”;

- 4) art. 16 pkt 2, art. 19e ust. 3, 3b i 7a – zakresem art. 19e ust. 3, 3b i 7a ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym ustawodawca objął również dokumenty, o których mowa w art. 69 ust. 1, 1b, 1f, 1g i 3 ustawy o rachunkowości (są to różnego rodzaju sprawozdania), inne niż wprost wskazane w wymienionych przepisach ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym, o ile zostały te dokumenty sporządzone do dnia 30 września 2018 r. W związku z tym, że art. 19e ust. 3, 3b i 7a ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym są przepisami materialnymi (regulują ogólne wzorce zachowania), a nie przepisami przejściowymi (nie rozwiązują one problemu intertemporalnego), kwestia, w jakim zakresie przepisy te znajdą zastosowanie do dokumentów wytworzonych do dnia 30 września 2018 r. powinna być uregulowana w przepisach przejściowych opiniowanej ustawy. Należy przy tym pamiętać, że prawidłowe

umieszczenie przepisu w strukturze aktu jest warunkiem komunikatywności aktu w aspekcie wyszukiwawczym.

Propozycja poprawek:

w art. 16 w pkt 2:

- a) w lit. a, w ust. 3 skreśla się wyrazy „a także sporządzonych do dnia 30 września 2018 r. innych dokumentów, o których mowa w art. 69 ust. 1, 1b, 1f, 1g i 3 tej ustawy,”
- b) w lit. b, w ust. 3b skreśla się wyrazy „a także sporządzone do dnia 30 września 2018 r. inne dokumenty, o których mowa w art. 69 ust. 1, 1b, 1f, 1g i 3 tej ustawy,”
- c) w lit. d, w ust. 7a skreśla się wyrazy „a także sporządzonych do dnia 30 września 2018 r. innych dokumentów, o których mowa w art. 69 ust. 1, 1b, 1f, 1g i 3 tej ustawy,”;

w art. 33 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 i 3 w brzmieniu:

„2. Przepisy art. 19e ust. 3 i 7a ustawy zmienianej w art. 16, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się również do sporządzonych do dnia 30 września 2018 r. dokumentów, o których mowa w art. 69 ust. 1, 1b, 1f, 1g i 3 ustawy zmienianej w art. 15, innych niż wymienione w art. 19e ust. 3 i 7a ustawy zmienianej w art. 16, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

3. Przepis art. 19e ust. 3b ustawy zmienianej w art. 16, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się również do sporządzonych do dnia 30 września 2018 r. dokumentów, o których mowa w art. 69 ust. 1, 1b, 1f, 1g i 3 ustawy zmienianej w art. 15, innych niż wymienione w art. 19e ust. 3b ustawy zmienianej w art. 16, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.”;

w art. 36:

- a) w pkt 1 wyrazy „art. 33” zastępuje się wyrazami „art. 33 ust. 1 i 2”,
 - b) w pkt 4 po wyrazach „ust. 7b” dodaje się wyrazy „oraz art. 33 ust. 3”;
- 5) art. 19 pkt 14 lit. e, art. 69 ust. 1d wprowadzenie do wyliczenia – propozycja poprawki redakcyjnej. We wprowadzeniu do wyliczenia mówi się o „raportach ze sporządzonych (...) spisu”. Powinno być „raportach ze sporządzonych (...) spisów”. Analogiczna uwaga dotyczy art. 275 ust. 3 ustawy – Prawo restrukturyzacyjne, w nowym brzmieniu (art. 24 pkt 44 noweli).

Propozycja poprawki:

w art. 19 w pkt 14 w lit. e, w ust. 1d we wprowadzeniu do wyliczenia wyraz „spisu” zastępuje się wyrazem „spisów”;

w art. 24 w pkt 44, w art. 275 w ust. 3 we wprowadzeniu do wyliczenia wyraz „spisu” zastępuje się wyrazem „spisów”;

- 6) art. 19 pkt 19 lit. a, art. 168 ust. 2 – w myśl tego przepisu, zastępca syndyka, jeżeli został ustanowiony, składa sprawozdanie w zakresie swoich czynności obejmujące elementy wskazane w art. 168 ust. 1. Jednocześnie ustawodawca nie określił w jakim terminie zastępca syndyka jest obowiązany takie sprawozdanie złożyć oraz komu ma je złożyć. Aktualnie obowiązujący art. 168 ust. 2 przewiduje, że zastępca syndyka składa syndykowi sprawozdanie w terminie przez niego wyznaczonym. W celu uniknięcia wątpliwości co do terminu i sposobu realizacji obowiązku sprawozdawczego przez zastępcę syndyka oraz zakładając, że wolą ustawodawcy jest, aby złożenie sprawozdania przez zastępcę syndyka następowało w takim terminie, aby syndyk mógł należycie zrealizować ciążący na nim obowiązek, o którym mowa w art. 168 ust. 1, warto rozważyć przyjęcie niżej sformułowanej poprawki. Być może jednak wolą ustawodawcy było, aby do sprawozdania zastępcy syndyka stosowało się odpowiednio zasady odnoszące się do sprawozdania syndyka (art. 168 ust. 1), a więc aby sprawozdanie takie składane było sędziemu-komisarzowi w terminach przez niego wyznaczonych. W takim przypadku należałoby rozważyć przyjęcie drugiej z zaproponowanych niżej poprawek.

Propozycja poprawki:

w art. 19 w pkt 19 w lit. a, ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Zastępca syndyka, jeżeli został ustanowiony, składa syndykowi sprawozdanie w zakresie swoich czynności, obejmujące elementy wskazane w ust. 1, w terminach wyznaczonych przez syndyka.”;

albo

w art. 19 w pkt 19 w lit. a, ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Zastępca syndyka, jeżeli został ustanowiony, składa sędziemu-komisarzowi sprawozdanie w zakresie swoich czynności, obejmujące elementy wskazane w ust. 1, w terminach wyznaczonych przez sędziego-komisarza.”;

- 7) art. 19 pkt 20, art. 170 ust. 7 – na podstawie art. 156¹ ustawy – Prawo upadłościowe, postanowienie o wyznaczeniu syndyka obwieszcza się. Jednocześnie ustawodawca dodaje do art. 170 ustawy – Prawo upadłościowe ust. 7, który stanowi m.in., że postanowienie o powołaniu syndyka obwieszcza się. W związku z tym rodzi się pytanie, jaka jest różnica treściowa pomiędzy wyznaczeniem a powołaniem syndyka, a jeśli nie ma różnicy – to w jakim celu dodawany art. 170 ust. 7 dubluje rozwiązania już istniejące? Zakładając, że prawidłowym określeniem jest powołanie syndyka (wskazuje na to art. 156 ust. 1 ustawy – Prawo upadłościowe) oraz uwzględniając treść dodawanej regulacji, proponuje się uchylenie dotychczasowego art. 156¹ ustawy – Prawo upadłościowe.

Propozycja poprawki:

w art. 19 po pkt 16 dodaje się pkt 16a w brzmieniu:

„16a) uchyla się art. 156¹.”;

- 8) art. 19 pkt 25 lit. b, art. 216a ust. 1e – uwzględniając m.in. art. 216a ust. 1 ustawy – Prawo upadłościowe, w nowym brzmieniu, mając na względzie, że w postępowaniu upadłościowym pisma się wnosi a nie składa, a także kierując się § 10 ZTP (zasada konsekwencji terminologicznej), proponuje się przyjęcie niżej sformułowanej poprawki. Analogiczna uwaga odnosi się do art. 196a ust. 6 dodawanego do ustawy – Prawo restrukturyzacyjne.

Propozycja poprawki:

w art. 19 w pkt 25 w lit. b, w ust. 1e wyraz „złożenia” zastępuje się wyrazem „wniesienia”;

w art. 24 w pkt 29, w art. 196a w ust. 6 wyraz „złożenia” zastępuje się wyrazem „wniesienia”;

- 9) art. 19 pkt 26, art. 216aa ust. 3 – użyte w przepisie sformułowanie „numer, rodzaj i oznaczenie organu wydającego dokument tożsamości” sugeruje organ wydający dokument tożsamości ma numer i rodzaj. Zapewne chodziło o numer i rodzaj dokumentu tożsamości i oznaczenie organu, który wydał ten dokument. Analogiczna uwaga odnosi się do art. 196b ust. 3 dodawanego do ustawy – Prawo restrukturyzacyjne (art. 24 pkt 29 noweli).

Propozycja poprawek:

w art. 19 w pkt 26, w art. 216aa w ust. 3 wyrazy „numer, rodzaj i oznaczenie organu wydającego dokument tożsamości” zastępuje się wyrazami „rodzaj i numer dokumentu tożsamości i oznaczenie organu, który go wydał”;

w art. 24 w pkt 29, w art. 196b w ust. 3 wyrazy „numer, rodzaj i oznaczenie organu wydającego dokument tożsamości” zastępuje się wyrazami „rodzaj i numer dokumentu tożsamości i oznaczenie organu, który go wydał”;

- 10) art. 19 pkt 50, art. 370a ust. 4 – w związku z tym, że art. 370a ustawy – Prawo upadłościowe reguluje kwestie postanowienia o ustaleniu planu spłaty wierzycieli, a także mając na uwadze, że problematyka umorzenia zobowiązań upadłego bez ustalenia planu spłaty wierzycieli uregulowana jest w art. 491¹⁴ ustawy – Prawo upadłościowe oraz, że w znowelizowanym art. 491¹⁴ ust. 2 (art. 19 pkt 60 noweli) przesądzone m. in., że postanowienie o umorzeniu zobowiązań upadłego bez ustalenia planu spłaty będzie musiało być obwieszczane, nasuwa się pytanie, czy opiniowany przepis jest zgodny z intencją prawodawcy. Wydaje się, że art. 370a ust. 4 ustawy – Prawo upadłościowe powinien dotyczyć wyłącznie kwestii postanowienia o ustaleniu planu spłaty wierzycieli.

Dodatkowo mając na uwadze, że skarga kasacyjna na postanowienie sądu drugiej instancji w przedmiocie ustalenia planu spłaty wierzycieli uregulowana została w art. 370b a nie w art. 370a ustawy – Prawo upadłościowe, z nowelizowanego art. 370a

ust. 4 należałoby wyłączyć to co dotyczy postanowienia Sądu Najwyższego i przenieść tę regulację do art. 370b, jako właściwego merytorycznie. Analogicznego zabiegu należałoby dokonać w odniesieniu do nowelizowanego art. 491¹⁴ ust. 2. Część tego przepisu powinna być przeniesiona do art. 491¹⁷.

Propozycja poprawki:

w art. 19:

a) w pkt 50, ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Postanowienie sądu o ustaleniu planu spłaty wierzycieli obwieszcza się. Na postanowienie sądu w przedmiocie ustalenia planu spłaty wierzycieli przysługuje zażalenie. Postanowienie sądu drugiej instancji w przedmiocie rozpoznania zażalenia na postanowienie sądu o ustaleniu planu spłaty wierzycieli oraz informację o prawomocności postanowienia sądu o ustaleniu planu spłaty wierzycieli obwieszcza się.”,

b) po pkt 50 dodaje się pkt 50a w brzmieniu:

„50a) w art. 370b dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Postanowienie Sądu Najwyższego w przedmiocie rozpoznania skargi kasacyjnej obwieszcza się.”;

c) w pkt 60, w ust. 2 skreśla się wyrazy „, postanowienie Sądu Najwyższego w przedmiocie rozpoznania skargi kasacyjnej”,

d) po pkt 60 dodaje się pkt 60a w brzmieniu:

„60a) w art. 491¹⁷ dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Postanowienie Sądu Najwyższego w przedmiocie rozpoznania skargi kasacyjnej obwieszcza się.”;

11) art. 19 pkt 59, art. 491⁵ pkt 1a – w myśl dodawanego przepisu, sąd w postanowieniu o ogłoszeniu upadłości osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej będzie wymieniał m.in. NIP upadłego, jeżeli upadły miał taki numer w ciągu ostatnich dziesięciu lat przed dniem złożenia wniosku. W związku z tym nasuwa się pytanie, czy takiej informacji nie powinien zawierać również wniosek o ogłoszenie upadłości, o którym mowa w art. 491² ust. 4 ustawy – Prawo upadłościowe. Jeżeli tak, należałoby znowelizować dodatkowo wskazany przepis. Ewentualna zmiana elementów wniosku pociągałaby za sobą konieczność zmiany wzoru formularza wniosku i ewentualnie

art. 491² ust. 5 w zakresie wyłączenia tego elementu w odniesieniu do wniosku składanego przez wierzyciela;

- 12) art. 24 pkt 15 lit. a, art. 92 ust. 2 pkt 1 – użyte w przepisie sformułowanie „oraz firmę, pod którą działa wierzyciel będący przedsiębiorcą, jego miejsce zamieszkania albo siedzibę oraz adres” sugeruje, że sprzeciw co do pominięcia wierzytelności w spisie wierzytelności będzie musiał zawierać informację o miejscu zamieszkania albo siedzibie wierzyciela i jego adresie tylko wówczas, gdy wierzyciel jest przedsiębiorcą. Zapewne ustawodawcy chodziło o to, aby informacje te musiał podawać każdy wierzyciel. Do tego wniosku prowadzi analiza innych przepisów ustawy (np. art. 86 ust. 2 pkt 2 ustawy – Prawo restrukturyzacyjne, w nowym brzmieniu). W celu wyeliminowania wątpliwości interpretacyjnych, proponuje się przyjęcie niżej sformułowanej poprawki. W poprawce uwzględniono m.in. sposób sformułowania art. 240 pkt 1 i 245 ust. 1 pkt 2 ustawy – Prawo upadłościowe, w nowym brzmieniu);

Propozycja poprawki:

w art. 24 w pkt 15 w lit. a, w pkt 1 „przedsiębiorcą, jego” zastępuje się wyrazem „przedsiębiorcą”;

- 13) art. 24 pkt 16 lit. b, art. 101 ust. 3 – w związku z tym, że przepis dotyczy spisu a nie listy wierzytelności, należałoby dokonać korekty zaproponowanej poniżej. Ponadto należałoby dokonać korekty językowej. Omyłki prostuje się w spisie a nie na spisie wierzytelności.

Propozycja poprawki:

w art. 24 w pkt 16 w lit. b, w ust. 3 w wyrazy „omylek na” zastępuje się wyrazami „omylek w” oraz wyraz „listy” zastępuje się wyrazem „spisu”;

- 14) art. 25 pkt 7 – przepis ten dokonuje zmiany przepisu zmieniającego ustawę z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym. W związku z tym, że ustawa ta utraciła z dniem 1 października 2018 r. moc obowiązującą (została zastąpiona przez ustawę z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce), art. 24 ustawy

z dnia 26 stycznia 2018 r. o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz niektórych innych ustaw jest bezprzedmiotowy. Nadanie mu nowego brzmienia przez opiniowaną ustawę również nie ma sensu, wobec faktu, że nie istnieje już akt który jest przez niego nowelizowany (nie można zmienić nieistniejącego). Mając na względzie poprawność legislacyjną opiniowanej ustawy oraz ustawy o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz niektórych innych ustaw, proponuje się przyjęcie niżej sformułowanych poprawek. W poprawce dotyczącej przepisu o wejściu w życie proponuje się, aby uchylenie art. 24 ustawy o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz niektórych innych ustaw nastąpiło z dniem następującym po dniu ogłoszenia. Wydłużenie okresu *vacatio legis* do 1 lutego 2018 r. jest niezasadne wobec faktu, że uchylany przepis jest bezprzedmiotowy od 1 października 2018 r.

Propozycja poprawek:

w art. 25:

a) pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) uchyla się art. 24;”

b) w pkt 13 w lit. b, w pkt 5 skreśla się wyrazy „, art. 24”;

w art. 36 w pkt 1 wyrazy „art. 25 pkt 10 i” zastępuje się wyrazami „art. 25 pkt 7 i 10 oraz”;

15) art. 26 pkt 1, art. 158a – w myśl art. 158a dodawanego do ustawy o komornikach sądowych Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia, tryb zakładania i udostępniania konta w systemie teleinformatycznym, o którym mowa w art. 158 ust. 1 ustawy o komornikach sądowych, za pomocą którego można wносить pisma, z uwzględnieniem sprawności postępowania, ochrony praw stron postępowania oraz możliwości składania jednorazowo wielu pism. Z art. 155 ust. 2 ustawy o komornikach sądowych wynika, że istotą konta w systemie teleinformatycznym, o którym mowa w art. 158 ust. 1, jest zapewnienie uczestnikom postępowania dostępu do akt. Żaden przepis merytoryczny ustawy nie przewiduje, że jedną z funkcji konta jest umożliwienie wnoszenia pism w sprawie. Nowa funkcjonalność systemu teleinformatycznego powinna wynikać z przepisu merytorycznego ustawy np. z art. 158 ust. 1, a nie z przepisu

upoważniającego do wydania aktu wykonawczego. Sformułowanie ewentualnej poprawki będzie możliwe po ustaleniu intencji prawodawcy w zakresie dodawanego przepisu.

- 16) art. 34 – ustawodawca przepisem dostosowującym kreuje nową instytucję, a mianowicie Krajowy Rejestr Zadłużonych, jednocześnie skutecznie nie eliminuje się Centralnego Rejestru Restrukturyzacji i Upadłości (CRRiU).

Fakt, że CRRiU – pomimo jego utworzenia – nie zaczął działać nie oznacza, że instytucja ta nie weszła do systemu instytucji prawnych przewidzianych przez nasze prawo. Skoro ustawodawca przepisem dokonującym aktu konwencjonalnego utworzył CRRiU, aktem konwencjonalnym przeciwnym powinien ten rejestr z systemu wyeliminować. Samo uchylene przepisu o utworzeniu CRRiU nie wystarczy. Przepis kreujący ma bowiem charakter jednorazowy, samoderogujący. Z dniem wejścia w życie art. 5 ust. 1 ustawy – Prawo restrukturyzacyjne CRRiU został utworzony, a przepis ten ekspirował z systemu. Warunkiem skutecznego wyeliminowania CRRiU z systemu jest dodanie do ustawy przepisu dostosowującego, który formalnie zlikwiduje tę instytucję. Zabieg będzie miał oczywiście wymiar wyłącznie formalny. Niemniej zapewni on porządek w systemie instytucji istniejących w polskim prawie.

Propozycja poprawki:

w art. 34 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Likwiduje się Centralny Rejestr Restrukturyzacji i Upadłości.”.

Jakub Zabielski

Główny legislator